

Informasjonsskriv nr. 2

Rapporten som et selvstendig dokument

(1.9.2017, oppdatert 11.11.2022)

Informasjonsskrivet omhandler rapportenes form og behovet for at det er gitt et minimum av opplysninger om sakshistorikk og bakgrunn.

Bakgrunn og erfaringer

*De sakkyndige skal gi oppdragsgiver og parter et faglig perspektiv og dermed **bidra** til at saken blir tilstrekkelig opplyst i forbindelse med de vurderinger og beslutninger som skal fattes vedrørende barnet. Barnesakkyndig kommisjon skal **vurdere** rapporter fra sakkyndige i barnevernsaker før de legges til grunn for vedtak om tiltak etter barnevernlovens kapittel 4.*

Det vises for øvrig til informasjonsskriv nr. 3 som omhandler hvilke rapporter som skal vurderes av BSK og hvilke rapporter som ikke regnes som sakkyndige rapporter, og som derfor ikke skal vurderes av BSK..

Den sakkyndiges oppdragsgiver og den sakkyndige vil normalt ha godt kjennskap til sakens og partenes historikk, mandatet som danner rammen for den sakkyndiges arbeid og eventuelle tidligere sakkyndige vurderinger i saken. Av den grunn kan det både for oppdragsgiveren og for den sakkyndige fortone seg som unødvendig å gjøre rede for forhold som både de og den private parten må forutsettes å ha kjennskap til.

Av Veiledende retningslinjer for sakkyndige (Q-1158B) går det imidlertid fram at det i en sakkyndig rapport bør gis en **kortfattet** oversikt over familiens historikk og sakens bakgrunn i den grad det er relevant for mandatets besvarelse. Det skal også gjøres rede for hvem partene, den sakkyndige og dens oppdragsgiver er, hva mandatet er, og hvilke undersøkelser som har vært gjort. Vurderingene skal ta utgangspunkt i mandatet og en helhetlig faglig belysning av saken.

Barnesakkyndig kommisjon er pålagt å forholde seg til overnevnte veiledende retningslinjer som ramme for sine vurderinger, og påpeker derfor jevnlig at sakkyndige synes å forholde seg til at partene i saken kjenner historikken, fram for å gjøre rede for den. Når dette blir bemerket fra kommisjonens side, kan det synes urimelig og de sakkyndige kan oppfatte det slik at deler av en rapport primært skrives for kommisjonen. Det er imidlertid flere grunner til at en sakkyndig rapport som hovedregel bør kunne leses som et selvstendig dokument i saken:

For det første brukes en sakkyndig rapport fra tid til annen ikke bare i forbindelse med den aktuelle barnevernsaken, men legges noen ganger også fram som dokument i saker etter straffelovgivningen, i erstatningssaker, i andre saker etter barnevernloven, eller i barnelovsaker, samt brukes ved henvisning og behandling i helsetjenesten m.v. Dersom den sakkyndige rapporten kan leses som et selvstendig dokument, tydeliggjøres historikken,

formålet og konteksten den er skrevet i på et bestemt tidspunkt. På denne måten unngås unødig tidsbruk, misforståelser og feilinformasjon.

For det andre, øker lesbarheten av en rapport betydelig når rammene for den er oppsummert og klargjort, og det vil også for privat part være lettere å forstå grunnlaget for den sakkyndiges vurderinger.

For det tredje, er det for Barnesakkyndig kommisjon – som ikke skal ha tilgang til saksdokumenter eller annet grunnlagsmateriale – svært vanskelig å vurdere den sakkyndiges arbeid når det ikke **kort** er redegjort for sakens bakgrunn, mandatet og/eller den sakkyndiges undersøkelser.

Anbefalinger

Det anbefales at den sakkyndige i tråd med veiledende retningslinjer redegjør **kort** for sentrale momenter i sakens og partenes historikk, slik at det er mulig å danne seg et bilde av sakens forløp, begrunnelsen for tidligere tiltak og vedtak, samt aktuell situasjon. Dersom det foreligger konkrete årsaker til at dette ikke gjøres, bør det opplyses om og begrunnes i rapporten. Det skal ikke brukes omfattende referater fra dokumentene eller bruk av omfattende sitater fra disse, og det skal heller ikke kopieres inn hele eller deler av dokumenter i den forbindelse.

Videre forutsetter et selvstendig dokument at det er redegjort for den sakkyndiges arbeid og informasjonsgrunnlag, og at det faglige vurderingsgrunnlaget er tydeliggjort. Det er en fordel om opplysningene og vurderingene er strukturert på en måte som gjør det mulig også for lesere som ikke kjenner til saken å forstå hva det dreier seg om, og å følge de faglige resonnementene.

Dersom rapporten er en tilleggs/oppdateringsrapport til en rapport den sakkyndige selv har utarbeidet tidligere, kan den sakkyndige vise til hovedrapportens beskrivelse av bakgrunnsopplysninger o.l. Det er den sakkyndiges *samlede arbeid* som skal presenteres som selvstendig. Det er imidlertid oftest en fordel at den nyeste rapporten inneholder en *kortfattet* oppsummering av den sakkyndiges tidligere *vurderinger*.

Dersom rapporten er en tilleggsrapport for å svare på bemerkninger fra BSK, bør den sakkyndige vise til BSKs bemerkninger og besvare dem.

I saker der mandatet er svært begrenset – for eksempel å utrede konsekvensene av foreldrenes psykiske helse for omsorgsutøvelsen – er rapporten å betrakte som et selvstendig dokument i saken når det aktuelle tema og konteksten er redegjort for. Det bør i så fall komme tydelig fram at det dreier seg om et begrenset utredningstema med de forbehold det medfører for vurderinger og eventuelle konklusjoner.